

SOSYAL DEMOKRASİ (DEMOKRATİK SOSYALİZM) NEDİR?

SOSYAL DEMOKRASİ; toplumun bir bütün olarak üretim araçlarına ve ürünleri dağıtma hakkına sahip, bireylerin kendi denetimleri dışındaki her çeşit kuvvet gruplarının etkisinden arınmış ve sınıf ayrıcalıkları üzerine kurulmuş bir toplum yerine, bireylerin eşit ve özgür insanlar olarak işbirliği yaptığı düzendir. (1) Tanına açıklık getirmek için siyasal ve sosyal demokrasinin bir karşılaştırmasını yapmak gerekir.

Siyasal demokrasi; siyasal özgürlüklerin bulunduğu ve yöneticilerin serbest seçimlerle işbaşına gelip gittikleri bir düzendir.

Sosyal Demokrasi ise, insanların ekonomik, politik ve sosyal hiçbir baskı altında olmadan yaşadıkları ve kendi özlendeki değerleri özgürlük ortamı içinde geliştirdikleri bir düzeni kurabilmek için demokrasinin politik ve sosyal alanlarda en geniş sınırlarına ulaştırılmasını isteyen bir dünya görüşüdür. Siyasal demokrasinin tanıdığı tüm kişisel haklar ve özgürlükler Sosyal Demokratik düzen içinde yer almıştır.

Sosyal Demokrasinin temeli, özgürlüğü sağlamakla birlikte eşitliği gerçekleştirme esasına dayanır. Amacı "kişiyi sermayenin baskısından kurtarmak, onun tarafından sömürülmesine son vermektir."

Sosyal Demokrasi, bir kısım insanların diğerlerine iktisaden köle olmasına karşıdır. Kişilerin özel sermayenin veya devlet bürokrasisinin baskısı altında ezilmesinin ve istismarının kesinlikle önlenilmesi görüş noktasından çıkan bu dünya görüşü, ekonomik güç, kimin elinde ise siyasal gücünde onun elinde olduğu bilinci ile hareket ederek bu gücün büyük kısmının fert veya devlet elinde birikimini önlemeyi tasarlıyarak üretici güçlerin elinde olmasını savunur.

Bir taraftan bütün yurttaşları her türlü tehlikeye karşı koruyacak ve ihtiyaçlarını giderecek sosyal güvenlik kurumlarının gelişmesi, diğer taraftan kapitalist teşebbüsler yerine yeni kurumların (halk ve devlet sektörlerinin) geçmesi gibi düzendeki temel değişiklikler Sosyal Demokrasinin gerçekleşmesi yolunda atılacak en önemli adımları teşkil ederler. Burada, halk sektöründen kasıt, üyelerinin hiçbir baskı altında bulunmadan yönetiminde söz sahibi oldukları gerçek anlamda HALK ÜRETİM VE TÜKETİM KOOPERATİFLERİ'dir. Bu sayede araçlar ve tefeciler ortadan kalkacak ve üretilen malın satışından elde edilen kar üreticinin cebine gidecek, böylece artık değer, sermayedarlar, araçlar, tefeciler tarafından değil emeği ile onu meydana getiren emekçiler tarafından paylaşılacaktır.

Sosyal Demokrasi; yoksulluğu ortadan kaldırmayı, sosyal devlet kurmayı gelir dağılımında adaleti ve ekonomik plancılığı öngörür.

Sosyal Demokratlar bir proletarya diktatorluğu dönemi aşamasına gitmeden, kişi özgürlüğünün ve refahının kapitalist düzeni aşarak ve halktan yana devrimlerle sağlanabileceği inancındadırlar. Böyle bir solcuyuk anlayışı içinde bulunan demokratik sosyalistler; parlamenter sistemle işçilerin, köylülerin siyasal iktidarı ellerinde bulundurabileceğini savunmaktadırlar.

Sosyal Demokratlara göre kapitalizm; ekonomik eşitsizlik, işçilerin ve çalışan halkın yoksulluğu, işsizlik, sömürü, emperyalizm ve ekonomik kudreti ellerinde tutan kişilerin, tröstlerin devlete egemen olmasıdır.

Marxizm-Leninizm ise onların gözünde özgürlüğü yok eden, militarist bürokrasi ve terör yaratan polis teşkilatına dayanan, emekçilerin bürokratik bir zümrenin (Milovan Djilasın deyişiyle YENİ SINIFın) sömürsü altında bulunduğu, çalışan halk kitlelerinin hayat standartlarını belirli bir düzeyde tutmak ve değişen piyasa koşullarına ayak uydurabilmek amacıyla en demokratik hakları olan ücret artışı isteğinde bulunamadıkları bir düzeni ifade eder. Marxizm-Leninizm, proletaryanın diktatörlüğünü değil proletarya adına hareket eden bürokrasinin emekçiler üzerinde diktatörlüğü getirmiştir.

Sosyal Demokratlara göre solculuk; ÖZGÜRLÜK, GERÇEK DEMOKRASİ, KİŞİSEL GÜVENLİK, HERÇEŞİT EKONOMİK EŞİTSİZLİĞİN KALDIRILMASI, SOSYAL ADALETİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ, HALKÇILIK, KAMU HAKLARI VE ÇIKARLARI İLE HALKIN GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÜRETİM FAALİYETLERİNİN DEVLETLEŞTİRİLMESİ VE PLANLI BİR KALKINMA anlamına gelmektedir.

DEMOKRATİK SOSYALİZMİN AMAÇLARI

A) Toplumsallaştırma,

B) Kalkınma

C) Gelir dağılımı adaleti : Bu amaç, kamu kesiminde ücret düzenleme leri ile küçük sanayi, dağıtım ve hizmet alanında çalışacak, özel kesimde ise kazançları, yüksek oranlı vergilerle bir ayarlanmaya tabi tutularak gelir dağılımı adaleti kurulmuş olacaktır. Verginin nisbeti I) Gelir arttıkça, II) Gelir kazanılmamış bir gelir niteliğinde ise yükseltilir.

Ayrıca Sosyal Demokrat Düzeninde çıkar gruplarının örgütlenmiş bulunmaları (sendikalar vs..) gelir dağılımı üzerinde önemli etkiler yapar. İşçiler toplu pazarlık mekanizmasından yararlanarak demokratik ücret taleplerinde bulunabilmekte ve ücretlerini artırabilme imkânına sahiptirler.

D) Sosyal Refah Devleti: Bu kavram, herkese, içinde yaşanmakta olduğu toplumun imkânlarına uygun bir hayat seviyesinin sağlanmasını bize anlatır. Sosyal hizmetlerin genişletilmesi ve geliştirilmesi, kamu mül-

kiyetinin arttırılması , işsizliğin azalması, başarılı adımların atılması bizi sosyal refah devleti amacına yaklaştırır.

DEMOKRASİ VE DEMOKRATİK SOSYALİZM

Sosyal demokratlar devlet mekanizmasını siyasal demokrasi yollarının tıkanmadığı sürece halk oyunun zaferini sağlayarak, serbest seçimler yolu ile ele geçirmeye çalışır.

Sosyal Demokrat Düzen, demokrasinin yalnız siyasal alanda değil , endüstriyel alandada uygulanmasını gerektirir. Bu sayede işçiler işyerlerinde yönetim ve denetime katılacaklar ve kâra ortak olabileceklerdir. Buna Endüstriyel Demokrasi denmektedir. Böylece işçiler, üretimi arttırmak için daha azimle çalışacaklar ve üretim artacaktır.

Sosyal Demokrat Düzen "toprak işliyenin" ilkesine uygun gerçek bir toprak reformu yapılır. Toprak reformu ile toprak dağılımında adalet sağlanarak toprak reformu kooperatifleri aracılığıyla üretim artırılarak demokrasinin toprağa kök salması sağlanmış olur.

SOSYAL DEMOKRASİNİN EKONOMİK GÖRÜŞÜ

Sosyal Demokrasi, ekonomik alanda plancılığı öngörür. Piyusanın yaptığı üretimi ihtiyaca göre azaltıp arttırma , yön verme , kaynak dağılımı? organizasyon., gelir dağılımı gibi görevleri merkezi bir otorite, merkezi be öggüt yapar.

Sosyal Demokrat Ekonomide Mülkiyet: Sosyal demokrasi mülkiyetin baskı aracı olmaktan çıkarılacağı ve yaygınlaştırılacağı bir düzendir. Bu nedenlerle sosyal demokraside ekonomi üç kesinden kurulur.

1- Devlet kesini: Ülke çıkarları ve güvenliği açısından stratejik önemi olan ağır sanayi. (demir çelik, petrokimya, harb sanayi vb.), yer altı ve yer üstü kaynakları gibi alanlarda toplumun ihtiyaçları ve refahı ile doğrudan doğruya ilgili alanlarda devlet kesini egemen olacaktır. Bu kesim ağırlık ve önemini daima koruyacaktır.

2- Halk kesini: Sosyal demokraside önemi giderek artacak bir halk kesini bulunacaktır. Çeşitli halk kuruluşlarının örneğin sendikaların yapacağı girişimler, yaygın ve etkili bir üretim ve tüketim kooperatifleri halk kesimini oluşturacaktır. Öncelikle kendi kesinlerini ilgilendiren konularda başlayarak yatırım yapacak olan bu kooperatifler hızlı sanayileşmenin yaratıcısı olacaklardır.

3- Özel kesim: Mülkiyet ve sermaye yoğunlaşmasını önlemek şartıyla küçük sanayi, dağıtım ve hizmet alanlarında çalışacak bir özel kesim bulunacaktır. Devlet ve halk kesinlerinin girmesinde yarar olmayan dallarda özel kesimin halk yararına çalışması sağlanacaktır.

Sosyal Demokrat Düzende tüketim maddelerinde(yiyecek, içecek, giyim, oto mobil v.s.)dâilediği takdirde herkes doğal olarak gelirlerinin imkan verdiği ölçüde mülkiyet hakkına sahiptir.Toprakta üretim ve tüketim halk kooperatifleri eliyle yapılır.Toprak üzerinde kişi mülkiyeti kaldırılmış yerine aile mülkiyeti geçerli kılınmıştır.

Sosyal Demokrasi siyasal ve ekonomik demokrasinin birbirini tamamlaması ile oluşur.Yalnız siyasal demokrasi;siyasal özgürlüklerin kullanılması için gerekli ekonomik özgürlüklerin bulunmaması,yokluğu demektir.Siyasal demokrasi de ekonomik gücü ellerinde bulunduran çevrelerin baskısı,yasalarda belirlenmiş kişi ~~ve~~ hak ve özgürlüklerini kullanılmaz hale getirir.Sosyal Demokrat düzende ise ekonomik güç halkın elinde ve konturolündedir.Ortada siyasal ve ekonomik özgürlüklerine sahip,kişilerin eşit olarak birlikte yaşadıkları bir toplum düzeni vardır.

Şüphesiz ki;geri kalmış ülkelerin sosyal demokrasisi batı ülkelerinkinden çok daha farklı ve radikal olmak zorundadır.Türkiye Sosyal ~~Demokrat~~ Demokrasisi ise teorinin yurdumuzun sosya-ekonomik yapısı tarihi gelişimi ve halkımızın kendine özgü yaşantısından hareket ettiği bu şartlara adapte olabildiği ve pratikte geçerli olabildiği ölçüde başarılı olacaktır.

Derleyen

A.Ü.Tıp.Fakültesi

S.D.D. Bşk

Fahri KARATAŞ

KAYNAKLAR:

- 1.S.D.D.F."3.Genel Kurul Bildirgesi
- 2.Maurice Duverger-Siyasi Rejinler
- 3.Cahit Talas-Ekonomik Sistemler
- 4.ODTÜ SÖD Bilim Kurulu -Kömalist Yeni Düzen

NOT:17 Nisan 1971 Cumartesi günü saat 15.00 de (Demokratik Halk Devrimi) Köy Enstitüleri konulu bir anma töreni düzenlenmiştir. Tüm üyelerin (S.D.D.F. Genel Merkezi Akay Cad.No:24 Otel Dedeman Karşası)bu adresde yapılacak olan toplantıya katılmaları zorunludur.